

вигляді цінового, соціального, екологічного та інших видів демпінгу, використанню інших форм недобросовісної конкуренції; забезпечення захисту внутрішнього ринку від надходження недоброякісної, небезпечної імпортової продукції, використання цінового демпінгу тощо, поєднання поступового зниження рівня тарифного захисту з використанням протягом визначеного обмеженого часу захисних засобів для перспективних, соціально значимих, важливих для соціальної стабільності галузей національної економіки; визначення прозорої стратегії реформування податкової системи з метою поетапного зниження фіскального навантаження, переходу до моделі оподаткування, спрямованої на заохочення економічно ефективного бізнесу, інноваційно- та соціально орієнтованого розвитку.

Отже, як підсумок зазначимо, що реалізація запропонованих напрямів взаємодії органів державної влади та бізнесу на базі принципу партнерства, основними механізмами реалізації якої повинні стати механізми ДПП дозволить комплексно вирішити проблему удосконалення системи державного регулювання якості життя населення. В рекомендованій моделі повинні бути чітко зафіксовані зобов'язання сторін: держава гарантує бізнесу створення сприятливого середовища і виробництва необхідних для його функціонування і розвитку таких суспільних благ, як виробнича, соціальна та інституційна інфраструктура; в свою чергу бізнес бере на себе зобов'язання щодо сплати податків і відтворення економічних ресурсів, які використовуються суспільством, для забезпечення якості життя. запропоновано принципи та основні форми партнерства.

Тетяна ПРИСТУПА

Таврійський державний агротехнологічний університет, Україна

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ

Основу виробничої безпеки України визначають групи індикаторів співставлення валової доданої вартості промисловості, ступеня зносу основних засобів та рівня рентабельності операційної діяльності підприємств окремих галузей, які дозволяють опосередковано оцінити стан матеріально-технічної бази, рівень застосовуваних технологій, міжгалузевих зав'язків та загальної ефективності виробництва (табл. 1).

Таблиця 1

Розрахункові значення індикаторів економічної безпеки України у виробничій сфері за 2010 - 2015 рр.

Перелік індикаторів економічної безпеки у виробничій сфері	Розрахункові значення по роках					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Середнє співвідношення обсягів валової доданої вартості промисловості України та ВДВ промисловості окремих країн Європи, %	14,06	14,76	16,77	15,92	10,71	6,95
Різниця індексу ВДВ промисловості України та Китаю, відсоткових пунктів	0,10	-1,10	-6,70	-13,50	-16,10	-18,94
Різниця індексу ВДВ промисловості України та Росії, відсоткових пунктів	4,90	3,00	-4,10	-4,70	-11,80	-13,82
Ступінь зносу основних засобів промисловості, %	63,00	56,80	57,30	56,90	60,30	76,90
Частка високотехнологічної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції, %	7,10	7,90	8,30	6,90	5,90	4,60
Трудомісткість промислового виробництва, %	8,07	7,64	8,55	9,13	7,61	8,90
Рентабельність операційної діяльності промислових підприємств, %	3,50	4,70	3,40	3,00	1,60	0,90
Обсяг виконаних будівельних робіт до 1990 року, %	8,11	9,73	9,02	8,03	6,39	4,92
Ступінь зносу основних засобів у будівництві, %	50,10	58,80	55,10	51,90	54,40	53,00
Рентабельність операційної діяльності підприємств будівництва, %	-1,50	0,20	-0,10	0,00	5,80	-7,60
Ступінь зносу основних засобів на підприємствах транспорту та зв'язку, %	94,40	95,60	96,00	96,70	97,90	98,55
Рентабельність операційної діяльності підприємств транспорту та зв'язку, %	5,60	6,10	5,40	3,50	-1,70	1,10
Урожайність основних зернових та зернобобових культур, ц з 1 га площі збирання	26,90	37,00	31,20	39,90	43,70	41,10
Середньорічний удій молока від однієї корови, кг	4082,00	4174,00	4361,00	4446,00	4508,00	4920,00

Перелік індикаторів економічної безпеки у виробничій сфері	Розрахункові значення по роках					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ступінь зносу основних засобів у сільському господарстві, мисливстві, лісовому господарстві, %	40,80	32,60	34,60	35,70	38,70	60,10
Співвідношення імпоротної ціни на газ в Україні та Європі, разів	1,45	1,79	2,10	2,19	1,54	1,38

¹ – розраховано автором за даними Державного комітету статистики України [<http://www.ukrstat.gov.ua>], даними Eurostat [<http://www.ec.europa.eu/eurostat/data/database>], даними National Bureau of statistics of China [<http://www.stats.gov.cn/english/statisticaldata/>], даними Федеральной службы государственной статистики Российской Федерации [<http://www.gks.ru>]

Порівняльна оцінка валової доданої вартості має стратегічне значення, так як відображає первинний дохід, створюваний учасниками виробництва. Середнє співвідношення обсягів валової доданої вартості промисловості України та валової доданої вартості промисловості окремих країн Європи має загальну тенденцію до зростання з 2010 р. по 2012 р. та різкого зниження з 2012 р. по 2015 р. По відношенню до передового рубежу Європейського Союзу – промисловості Німеччини, промисловість України створює валової доданої вартості у 41 раз менше, а по відношенню до найближчого рубежу – промисловості Польщі, в 5,6 рази менше. Такий розрив у показниках і його збільшення в останні роки відображає катастрофічне відставання промисловості України від країн Європейського Союзу за рівнем технологій, організації виробництва, логістики.

Порівняння індексу валової доданої вартості промисловості України та Китаю, а також індексу промислового виробництва України та Російської Федерації, є більш показовим з точки зору визначення домінантного фактору існуючої тенденції. За останні п'ять років індекс валової доданої вартості промисловості Китаю демонстрував стабільну динаміку в середньому на рівні 104,14%. Індекс промислового розвитку Російської Федерації не зважаючи на зниження знаходиться в межах або перевищує 100%, що говорить про наявність економічного росту. На цьому фоні показовою є динаміка промисловості України. Індекс валової доданої вартості промисловості знизився на 19,4%, а індекс промислового виробництва – на 27,2%. Важливо, що вказане зниження є не результатом різниці базового та звітного років, а стійкою тенденцією протягом усього досліджуваного періоду. Таким чином, головним фактором відставання у рівні промислового виробництва України від країн Європейського Союзу, Російської Федерації та Китаю, є не стільки

прискорення розвитку останніх, скільки падіння виробництва та його ефективності в самій Україні.

Відставання України від світового рівня обсягів створюваної валової доданої вартості не тільки пояснюється, але й посилюється станом матеріально-технічної бази. Відношення суми зносу основних засобів до їх первісної вартості на підприємствах транспорту та зв'язку зросло у 2015 р. до 98,55% і є другим індикатором нормоване значення якого протягом періоду дослідження виходить за межі критичного характеристичного інтервалу. Таке збільшення величини зносу говорить про те, що введення в експлуатацію нових основних засобів взагалі не відбувається та інфраструктура країни знаходиться на межі краху. Ступінь зносу основних засобів у промисловості та в будівництві знаходиться в середньому на рівні 62% та 54% відповідно. Невипадково третім індикатором загрози економічній безпеці України у виробничій сфері стало відношення обсягів виконаних будівельних робіт до 1990 р., яке за всі роки незалежності не досягає навіть 10% обсягів базового року і має тенденцію до зменшення.

Відсутність тривалий час стабільної державної політики, спрямованої на диверсифікацію зовнішніх джерел постачання та захист національних інтересів на зовнішніх ринках призвела до формування дискримінаційного співвідношення імпоротної ціни на газ в Україні. Позитивні зрушення останніх двох років досліджуваного періоду не вплинули на ситуацію радикально і співвідношення імпоротної ціни на газ в Україні та Європі є четвертим індикатором загрози економічній безпеці у виробничій сфері. Окрім вказаних чотирьох детермінантних загроз за період дослідження спостерігається стале зниження індикаторів різниці індексу валової доданої вартості промисловості України та Китаю, індексу промислового виробництва України та Росії із задовільного рівня до катастрофічного. Підсумковим ефектом нагромадження негативних тенденцій у виробничій сфері економіки України стало зниження відповідного субіндексу економічної безпеки з незадовільного рівня, який спостерігався з 2010р. по 2014р., до небезпечного у 2015 р.

Світлана ПРОХОРОВСЬКА

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО БРЕНДУ РОБОТОДАВЦЯ

Важливу роль щодо сприйнятті компанії у зовнішньому світі відіграє бренд роботодавця. Часто потенційні кандидати і клієнти вибирають ті компанії, брендам яких довіряють більше.